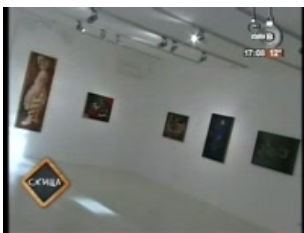

Legat Čolaković

SPIKER: Predstavljamo vam jedan od retkih beogradskih legata koji zaista služi svojoj nameni, Legat Čolaković, Muzej savremene umetnosti. U elitnom delu Beograda nalazi se Legat Čolaković, reprezentativno arhitektonsko zdanje restaurirano 2010. godine, u kome je u toku postavka iz Legata Milice Zorić i Rodoljuba Čolaković. U legatu koji je sa radom počeo 1980. godine realizovane su brojne izložbe sa ciljem da promovišu savremenu domaću likovnu scenu kao i inostranu umetnost koja nije na adekvatan način predstavljena retrospektivnim i studijskim izložbama Muzeja savremene umetnosti.

SVETLANA MITIĆ (kustos i autor postavke): Legat Čolakovića je zapravo legat bračnog para Milice Zorić i Rodoljuba Čolakovića, legat je poklonjen muzeju još 1975. godine.

Zapravo, ako bismo se vratili u prošlost, onda bismo znali da su prva umetnička dela u muzeju već bila zavetovana 1963. godine kada su neka od dela koja se nalaze u ovoj postavci našla se u prvoj stalnoj postavci Muzeja savremene umetnosti 1965. godine, ali možda da počnemo sa tim od čega se legat sastoji. Legat bračnog para Čolakovića sastoji se iz nekoliko segmenata i svi oni imaju jedan specifičan status u okviru Muzeja savremene umetnosti. Najpre se sastoji od kuće legata, to je zgrada u kojoj se nalazimo, koja je nešto kasnije adaptirana kada je poklonjena [...]. zatim, od samog galerijskog prostora, zatim se sastoji od, za muzej vrlo važne akvizicije, a to je kolekcije umetničkih dela i tu upravo ima negde oko 73 umetnička dela, u sastavni deo te kolekcije su bile i 19 tapiserija Milice Zorić jer je ona, između ostalog, bila i umetnica koja se bavila i izradom tapiserija. I ono što čini sastavni deo legata, to su bile razne kućne vrednosti: nameštaj, porcelan, staklo, itd. koji su oni takođe poklonili muzeju isto kada su poklonili i kuću.

Kasnije muzej ugovorom jednim između Muzeja savremene umetnosti i Muzeja primenjene umetnosti dogovoreno je da taj deo legata koji se odnosio na sve one predmete primenjene umetnosti pripadne Muzeju primenjene umetnosti, tako da veliki deo ovih eksponata koji su tada poklonjeni se danas nalaze u Muzeju primenjene umetnosti.

Dakle, sama kuća legat koja se tada nalazila u Dražzerovoj 2, dana u Ulici Radomira Čolakovića je bila predratna dvospratna vila koja je kasnije zbog zahteva i potreba same galerije adaptirana i danas pretvorena u jedan visoko funkcionalni galerijski prostor, sigurno jedan od velikih prostora u gradu. Međutim, ono što bih ja želela da istaknem to je da je samim tim tokom davne 1980. godine kada je legat počeo da radi istaknuta jedna specifičnost legata. S obzirom da se radi o legatu koji je kompleksan, koji ima više segmenata i obično kada legatari poklanjaju legat uslovljavaju pogotovo ako uz to ide i kuća uslovljavaju da to bude legat memorijalnog tipa gde je smeštena njihova kolekcija kako bi to moglo uvek da se vidi ono što su oni ostavili gradu. Međutim, ovaj legat je specifičan po tome što su Milica i Rodoljub Čolaković kada su ustupali praktično u tom prvom pozdravnom govoru koji je održao Živorad Kovačević, tadašnji gradonačelnik Beograda istaknuto je da će to biti legat koji će biti otvorenog tipa zapravo legat koji će biti otvoren ka kulturnom životu Beograda, gde će se održavati različite izložbe, znači ne uslovljavaju da to bude kolekcija dela koje su oni poklonili muzeju već da budu različiti umetnički sadržaji ne samo izložbe već razni javni razgovori, okrugli stolovi i tako dalje,

dakle, sve ono što je činilo kulturni milje pogotovo sa tim posebnim akcentom na likovni život jednog grada. Tako da je to u tom smislu bila jedna visokomoderna, funkcionalna i u svakom slučaju vizionarska galerija koja danas predstavlja veliku olakšicu u radu Muzeja savremene umetnosti pogotovo kada imam činjenicu da muzej sedam godina nema u stvari svoju matičnu zgradu, tako da je na neki način ova galerija i menjala taj neki muzejski prostor naravno u nekom minijaturnom smislu i sa mnogo manje gabarita, ali u svakom slučaju mogla da podmiri neke potrebe muzeja gde su mogle da se predstave dela iz kolekcije muzeja.

REPORTER: Na izložbi su predstavljena izuzetna dela umetnika koji su dali nesumnjiv doprinos u razvoju glavnog toka jugoslovenske umetnosti između dva rata i u prvim decenijama posle Drugog svetskog rata.

SVETLANA MITIĆ (kustos i autor postavke): Pa kada govorimo oumetničkih dela tu moramo malo više da se zadržimo, prvo što se tu radi o izuzetnoj kolekciji koja u svom sastavu ima dela koja zaista spadaju u sam vrh dometa pojedinih umetnika kao što smo pomenuli Nadeždu Petrović, Savu Šumanovića, Petra Dobrovića, Miljenka Stavčića, Petra Lubardu, Zorana Petrovića, Marka Čelebonovića i tako dalje. Međutim, naravno bilo bi nepotpuno ako kažemo to jeste bila kolekcija koju su napravili braća Čolakovića, ali sigurno je jedan deo bio iz kolekcije Miličinog oca Svetozara Zorića koji je bio kolekcionar , bio je osnivač Mašinskog fakulteta u Beogradu, bio je intelektualac, a ono što je nama posebno važno bio je ujak i mecena Nadežde Petrović. Tako da sigurno jedan broj dela odnosno posebno taj rani Nadeždin period tzv. srbijanski period je zapravo došao iz kolekcije Svetozara Zorića. Zorićeva kolekcija je bila drugačija po svojoj koncepciji, Milica ističe da je on imao preko 200 dela i tu su bili uglavnom umetnici druge polovine 19. veka, početka 20. između ostalog Uroša Predića, Paje Jovanovića, Nadežde Petrović. Međutim veliki deo ove kolekcije je nestao tokom ratova, tokom Drugog svetskog rata tako da je jedan mali deo stigao do nas ja mislim da od kolekcije Milice Zorić to je možda bio onaj početni impuls da se kolekcija počne formirati u tom posleratnom periodu. Inače, sami Čolakovići su naravno pratili tumodernizma koja se razvijala u Jugoslaviji u periodu u kojem su oni živeli, tako da po svom karakteru ova kolekcija iako ima iako ima i baštini ta stara dela ona je više bila savremenog karaktera odnosno procentulano gledano veći deo dela pripada tom posleratnom periodu i to ako ćemo konkretno da se držimo godina, najstarije delo iz tog perioda je iz 49. godine do 69. godine. Praktično to je jedna linija, a oni su već 75. godine potpisali taj ugovor, dakle, to je ta umetnost koja je nastajala u njihovo vreme pa po svom karakteru možemo reći da je bila savremena umetnost, odnosno kolekcija savremene umetnosti.

